

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 36

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

Era odată la Bagdad, sub domnia strălucitului calif Harun-al-Rașid, un neguțător bogat, care avea o nevastă bătrână și un fecior, Abu-Hasan, crescut până la vreo treizeci de ani strâns de aproape în toate privințele. Neguțătorul a murit, și Abu-Hasan a intrat în stăpânirea avuției pe care o grămădise tată-său o viață întreagă. Fiul a făcut altfel de cum făcuse tatăl. În tinerețe nu câpătase niciodată o para mai mult decât îi trebuia ca să-și ducă viața; acum a pus de gând să cheltuiască potrivit cu mijloacele pe care i le adusese soarta. Astfel, și-a împărțit averea în două părți: cu o parte a cumpărat acareturi, care-i aduceau destul venit ca să poată trăi cum se cuvine, fără să s-atingă de capete; iar cu cealaltă jumătate, în bani sunători, a hotărât să se pună pe petreceri, încaiea să-și destoarcă răbdările suferite sub strășnicia în care-l ținuse tată-său până la așa vârstă coaptă; dar s-a jurat că n-are să mai cheltuiască apoi nimica peste această sumă, după ce și-o face toate chefurile. În acest scop, Abu-Hasan a strâns împrejurul o ceată de tineri de vârsta și de teapa lui, și de acolo s-a gândit numa cum să-i facă a-și petrece vremea în chipul cel mai plăcut. Așadar nu s-a mărginit la prânzuri și ziafaturi cu mâncări și băuturi care de care mai rare și mai scumpe; a mai adus și tarafuri de lăutari și cântăreții cei mai vestiți; și pe urmă, dănțuitoarele și dănțuitoarii cei mai aleși din orașul Bagdad.

Toate chefurile astea, din zi în zi mai costisitoare, l-au aruncat pe Abu-Hasan în cheltuieli atât de nemăsurate, încât n-a putut-o duce așa mai mult de un an.

Cum n-a mai întins masă mare, prietenii s-au făcut nevăzuți; ba nici nu-i mai întâlnea oriunde i-ar fi căutat, fiindcă fugeau de el îndată ce-l zăreau, și dacă din întâmplare da piept în piept cu vreunul și vrea să-l oprească să-i spună ceva, acela își cerea iertăciune, că-i e degrabă și n-are vreme de vorbă, și pleca repede p-aci încolo.

Pe Abu-Hasan mai mult l-a mâhnit părăsirea din partea prietenilor, decât îl încântase mai înainte semnele lor de dragoste. Odată, mâhnit, dus pe gânduri, cu capul plecat a intrat în odaia mă-sii și s-a așezat pe marginea divanului departe de ea.

— Ce ai, fiule? a-ntrebat bătrâna. De ce ești așa de pocălit și n-ai chef deloc? Să fi pierdut tot ce ai pe lume și tot n-ai fi așa de opărit... Știi că, după câte cheltuieli nebunești ce ai făcut, nu-ți mai rămân mulți bani sunători. Erai stăpân pe avutul tău, și eu n-am vrut să mă-mpotrivesc purtărilor tale nesocotite, mai ales știind că ți-ai păstrat cuminte jumătate din avere... Și d-aia nu văd ce te poate adânci acuma în așa hal de neagră mâhnire.

Pe Abu-Hasan, la vorbele bătrânei, l-au podidit lacrimile, și-a zis:

— Mamă, știi în ce chip m-am purtat un an de zile. Am strâns atâția prieteni împrejurul meu, i-am îndopat cu câte bunătați mi-a dat prin gând, până n-au mai putut, și acuma când nu mai am ce le da, văd că toți mă părăsesc. Când zic că n-am cu ce-i mai îndopa, mă gândesc la banii pe cari-i hotărâsem pentru asta; că despre venitul meu, slavă Domnului, mi l-am păstrat, și acuma știu cum să-ntrebuințez ce din fericire mi-a rămas. Vreau numai să încerc până unde pot merge prietenii mei cu nerecunoștința. O să mă rog de ei să pună fiecare de la mână la mână, să m-ajute a mă sălta din starea nenorocită în care am căzut. Dar asta, precum ți-am spus, o fac numai ca să văz dacă voi găsi la dânșii vreo recunoștință.

I. L. Caragiale, Abu-Hasan

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *costisitoare*, *a mâhnit*. **4 puncte**
2. Menționează un rol al virgulei din secvența: — *Ce ai, fiule?* **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele: *crescut până la vreo treizeci de ani strâns de aproape*; *a mă sălta din starea nenorocită în care am căzut*. **4 puncte**
4. Transcrie un cuvânt care conține vocale în hiat și unul care conține diftong din secvența: *Pe Abu-Hasan mai mult l-a mâhnit părăsirea din partea prietenilor, decât îl încântase mai înainte semnele lor de dragoste*. **4 puncte**
5. Numește o trăsătură de caracter a personajului Abu-Hasan, ilustrând-o cu un citat potrivit. **4 puncte**

6. Precizează, într-un enunț, un motiv care îi determină pe tinerii considerați prieteni să-l evite pe Abu-Hasan. **4 puncte**

B. Redactează, în 90 – 180 de cuvinte, rezumatul textului dat. 16 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți evenimentele în succesiune logică;
- să respecti regulile de alcătuire a unui rezumat;
- să utilizezi cuvinte/grupuri de cuvinte care asigură legătura dintre idei;
- să te încadrezi în numărul de cuvinte indicat.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Lacul Vulturilor, socotit de știință ca fiind un lac periglaciatic, asta însemnând că cel puțin o parte a conturului său este alcătuită dintr-un strat de gheață, este ascuns într-un gol alpin al versantului Mălâia, aproape de vârful lui. Ca să ajungi, așadar, la el trebuie să treci de păduri și să urci coastele abrupte ale muntelui. Însă traseul spre Lacul Vulturilor te poartă prin... paradis. După aproape două ore petrecute pe un drum forestier, pădurea de conifere începe să slăbească din strânsoare și să lase spațiu pășunilor întinse. Poarta Vânturilor este aproape. De unde acest nume de poveste? În această vale largă, străjuită la nord de vârful Bocârnea – 1 657 de metri – și la sud de masivul Mălâia, se întâlnesc curenții de aer din nord-vest. Odată trecut prin Poarta Vânturilor, turistul ajunge la Lacul Sec, o mlaștină din ale cărei ochiuri de apă și umezeală s-a înfiripat o vegetație bogată. Lacul nu foarte adânc de odinioară s-a transformat într-o întindere de verde. Însă adevărata bijuterie a Munților Siriu nu poate fi egalată în splendoare de nimic altceva. Lacul Vulturilor, o întindere de apă de 10 000 metri pătrați, cu o adâncime de până în 3 metri, stă încremenit la umbra celui mai înalt vârf al acestor munți. Iar viața lui este prelungită neconținut prin ploile care se abat asupra pământului și prin izvoarele de la poalele grohotișului. De jur împrejurul lui, munții maiestuoși dezvăluie o panoramă extraordinară. Există oare un loc mai frumos pentru a se naște legende?*

Astăzi, acest lac este un fel de safir al Munților Siriu. Când nu adie vântul, iar faldurile apei rămân amorțite, Lacul Vulturilor își folosește din nou puterile magice pentru a se transforma într-o oglindă care reflectă fără cusur cerul și fuga norilor.

Laura Zmaranda, *Lacul din care beau apă vulturii*, www.lumeasatului.ro

*periglaciatic – (regiune) care este situată la periferia ghețarilor

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - adâncimea Lacului Vulturilor; **4 puncte**
 - numele văii aflate între vârful Bocârnea și masivul Mălâia. **4 puncte**
- Scrie numele autoarei și titlul articolului din care a fost extras fragmentul dat. **4 puncte**
- Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: stă încremenit la umbra celui mai înalt vârf al acestor munți. **4 puncte**
- Transcrie, din fraza următoare, propoziția principală și o propoziție subordonată, precizând felul acesteia: *După aproape două ore petrecute pe un drum forestier, pădurea de conifere începe să slăbească din strânsoare și să lase spațiu pășunilor întinse*. **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, care să aibă ca termen regent verbul *a rămâne*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută pe malul unui lac. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).